

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Vraždy
na Žluté řece

Případy soudce Ti. Vraždy na Žluté řece

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.e-garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti. Vraždy na Žluté řece – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Vraždy na Žluté řece

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

**Vraždy
na Žluté řece**

Děj se odehrává v zimě roku 664 n.l. Ve svých třiceti čtyřech letech spravuje soudce Ti malé město na severovýchodním pobřeží Číny, nedaleko ústí Žluté řeky.

HLAVNÍ POSTAVY

Ti Žen-ci, podprefekt v Pcheng-laj
Chung Liang, sluha soudce Ti
Čang Li-tia, generál Východní armády
Č' Čun, Korejec z království Silla
Wang, obchodník
Sun Žen, učitel
Kráčející požehnání, potulný bonz
Markýz z Mu, cestující lázeňský host
Slečna Žuan, mladá sirota

I

*Císařovna podepisuje rozsudek smrti;
obětuje malého bezvýznamného provinčního soudce.*

Naoranžovělé slunce házelo v pavilonu paláce Velkého světla kosé stíny. Císařská manželka, v šatech z jemné vlny vyšívaných zlatem, s hedvábným šálem zakrývajícím ramena, vstoupila dveřmi, které vedly k císařovým komnatám na vršku naproti. Dívala se na oblohu prudce ozářenou západem slunce nad pozlacenými střechami Zakázaného města. Den končil v tom jemně splétaném předivu, které jej vedlo z temné nicoty do záře absolutní moci. Vyňala z rukávu malou šestiúhelníkovou nefritovou pečeť s vyrytým emblémem Syna Nebes a položila ji na přístěnný stolec z růžového dřeva z Annamu. Těch několik posvátných znaků, vyrytých do kamene, obsáhlo veškerou nadvládu nad národy říše.

Pokojské ji začaly připravovat na noc. Dvojitý drdol jí rozpustily do obloučků a oblékly jí tuniku ze žlutého hedvábí, zavázanou nad ěadry na modré košili se širokými rukávy. Císařovna-fénix by se měla cítit jako vítězka.

Přesto jí ve vychutnání úspěchu bránil nejasný neklid. Byla jako bambusový háj vydaný na pospas poryvům větru. Osud, který pro ni zamýšleli bohové, ohrožovaly nesčetné bouře.

Klečící služka oznámila se sklopenou hlavou, že v předpokoji čeká náměstek ministra pro úřednictvo Paj Piao. Paní lehce pokynula zápěstím, ženy se uklonily a odešly. To, o čem se bude hovořit, nebylo určeno uším podřízených.

Paj Piao přistoupil malými krůčky, poklekl a oběma rukama jí podával svitek pergamenu vyhotovený Metropolitním soudním dvorem. Paní Wu s uspokojením pohlédla na příkaz k vykonání trestu smrti, který čekal už jen na císařovo schválení. Konečně! Nenamáhala se zbytečně. Zatímco se přimlouvala u neduživého manžela, soudci poslušně odsoudili toho banditu, jehož hlavu požadovala. Jeho zločiny byly tak dobře utajené, že bylo nemožné je dokázat. A co horšího, svou úporností se stavěl na odpor té, která hodlala ovládat celou zemi.

Paní Wu položila dokument na lakovaný písařský pulník. Ve chvíli, kdy se chystala otisknout na něj červenou tuší nejvyšší značku císařských nařízení, všimla si rádcova výrazu nesouhlasu.

„Nějaký poslední detail?“

Paj Piao nebyl spokojen. Předpokládal, že jeho paní bude ještě méně.

„Musím Vaši vznešenou Jasnost upozornit, že se zdržený nepřiznal, přes veškeré přátelské žádosti Dvora i mučení. Podle zákonů má ještě právo se proti svému

odsouzení odvolat u Nejvyššího soudu, který by mohl doporučit změnu trestu na vyhnanství.“

Paní Wu se kousla do rtů. Věděla, co by znamenalo vyhnanství. Odsouzený by si na ní mohl po několika letech klidně vynutit milost. Jeho přátelé by neustále v jeho zájmu intrikovali, hučeli by jí do uší. K sebevraždě tenhle druh darebáka snadno nepřesvědčíte, strašák ztracené cti platí jen na dvořany zbavené přízně a na knížata v nemilosti.

Ta posedlost zákonností, kterou se vyznačovali mandaríni vzeší z literárních soutěží, ji nepřestávala skličovat. Dennodenně si blahopřála, že není prodchnutá konfucianismem natolik, aby se zatěžovala zbytečnými ohledy. Takovou koketnost pěstovali jen zazobaní poskoci, kteří nezastávali státní funkce. Unaveně si povzdechla nad naivitou těch vzdělanců a silně přitiskla nefritovou pečeť na list papíru, kde zanechala šarlatovou skvrnu připomínající krev odsouzenice.

Vrátila dokument Paj Piaovi, jehož výraz vyjadřoval zklamání. Bandita byl uznán vinným před pouhými dvěma hodinami, příkaz byl schválen bez sebemenšího přezkoumání, za svítání bude popraven: čím víc rostl vliv paní Wu, tím se lhůty vykonání rozsudku zkracovaly. Bylo to tím víc zarážející, že odsouzený byl vlivný muž; negramotní darebácci dostávali šestiměsíční odklad a Nejvyšší soud mezitím zkoumal jejich případ.

„No tak, milý Paji,“ řekla paní Wu a opět se posadila. „Netvařte se tak. Vás na náměstí u Osamělé vrby zanedlouho nepopraví. Jeho osud by vás neměl pohnout ani k mrknutí oka.“

Jí samotné se ulevilo, že přesešla jeden článek toho zločinného řetězu, který prorostl do vlády a jehož se zapřísáhla Čchang-an zbavit. Musela dát všem na srozuměnou, že už nejde „prát se s podzimním větrem“ proti jejím rozhodnutím. Zato Paj vypadal, jako kdyby spolkl kus málo upečeného hada. Se špatnými zprávami ještě neskončil.

„Mrzuté je,“ vypravil ze sebe, „že ten úplatný úředník neprozradil jména svých napomáhačů. V papáji je stále zalezlý červ korupce.“

To tedy bylo opravdu nepříjemné. Katové už nebyli na výši své pověsti. Paní Wu osvědčovala při usměrňování vůle Syna Nebes větší obratnost než oni, když měli přimět své oběti mluvit. Pochopila, odkud pramení její pocit, že to ještě není u konce. Banditova smrt nic nevyřeší. Ti, kdo ho chránili a dávali mu příkazy, byli stále na svých místech. Uřízla větev, ale ke kořenům se nedostala. Byla to smrt pro nic za nic.

Když to dobře uvážila, zbývalo jí přidat na šachovnici ještě jeden kámen.[†] Konfident, který svého šéfa udal, znal jména dvořanů, kteří byli do těch čachrů zapleteni.

„Je nanejvýš důležité, aby se náš špeh vrátil do Čchang-anu. Jakou má naději?“

Podle Paj Piaa jen velmi malou, i když s boží pomocí není nic nemožné.

Paní Wu měla i jiný důvod, proč si přát, aby ten muž přežil. Na ničem jí nezáleželo víc než na absolutní

* Využívat společenských styků k získání výhod.

† Tak se říká černým a bílým žetonům ve hře go.

věrnosti její osobě. Kolik takových znala? Kolik z nich by ji při sebemenší známce slabosti zradilo, počínaje tím, který tu před ní klečel? Kolik by ji následovalo do všech bouří? Jejich hodnotu mohla zvážit, až když je měla před očima.

„Zajistěte jeho bezpečnost. Chci, aby se mu to podařilo.“

Paj Piao uvažoval. Cesta z města na východním pobřeží, kde se konfident skrýval, byla dlouhá. Jejich protivníci budou mít spoustu příležitostí ho zahubit. Dostal nápad.

„Navrhuji využít jednoho podprefekta, který si v Pcheng-laj získal určitou proslulost. Poslání je samozřejmě nebezpečné, těžké, má malou naději, že z toho vyvázne živý.“

Císařovna zvedla oči k nebi. Co jí záleží na životě nějakého anonymního soudce?

„Tak tomu svému šikovnému podprefektovi napište. Řeknete mu tohle.“

Slavná císařovna Tchangů obětovala tři minuty ze své věčnosti, a flétnovým hlasem nadiktovala několik vět, které měly změnit budoucnost neznámého prostého provinčního soudce jménem Ti Žen-ci.

II

*Soudce Ti se nalodí;
zažívá těžké rozčarování.*

Šedivé nebe místy přecházející do bíla těžce viselo nad břehy, u nichž kotvila řada džunek s vypouklým břichem. Ti se k nim blížil rytmickým krokem čtyř nosičů, kteří podpírali jeho nájemný palankýn. Litoval, že nemohl použít vozidlo svého soudu s lépe vypořstrovanými sedadly. Nutná anonymita úředních posláních nešla dohromady s vpádem protokolární ekvipáže s vlajíci korouhvemi na tato lidnatá nábřeží. Zhmožděnin na zadku mu připomínaly, jak rád by si byl zvolil kariéru lékaře, i když by byla méně důstojná. Zámožná klientela, nenáročná diagnózy, tučné honoráře, to by jeho ctižádosti stačilo. Jen kdyby jeho pacienti příliš často neumírali a všechno by bylo v pořádku, od příjemně měšťáckého způsobu života až po duševní klid. Soudcovský úřad byl špatně placený a nesvědčil zadnici. Sotva rázně zatočil s nezákonnými obchody se zlatem, které hodně uškodily státním financím, a už ho povolávají do hlavního města,

aby se ospravedlnil, místo aby ho na doporučení *chu-pu** povýšili.

Ve třiceti čtyřech letech viděl Ti Žen-ci sám sebe jako hezkého muže dost vysoké postavy a udržovaného vzhledu bez jakékoli afektovanosti. O jeho jemný knír a plnovous, jakousi dlouhou kozí bradku začínající špičkou na bradě, bylo úzkostlivě pečováno. Jeho pronikavý pohled přecházel ve smrtící, když cítil zlost, rozhořčení nebo rozmrzelost, tři dost časté pocity u osoby jeho postavení, kterou její funkce dostávala do kontaktu se sprostotou vlastní každé společnosti.

Dobře věděl, čemu vděčí za toto předvolání. Buddhistická klika, u Dvora velice aktivní, se nahlas ozvala, když se dozvěděla, že se nějaký skromný podprefekt opovázil zaplést jeden její klášter do nějaké špinavé záležitosti. Když se mocenské pŭtky prolnuly s náboženstvím, byl s ubohým světem konec. Bonzové se museli dostat na dost vysoká místa, když z něj udělali pohonnou sílu údajného konfuciánského reakčního hnutí. Jeho Veličenstvo sebou nechalo pohrávat jako listem v zimním větru, podle intrik, pod vlivem mnichů s oholenými hlavami, kteří do všeho strkali nos. Z toho, že jen plnil svou povinnost, by udělali politický zločin. Kdyby se byl někdy domníval, že jeho mandarínský život bude procházka růžovým sadem, byl by teď horce rozčarován. Zbývalo mu jen znovu si přečíst poučky mistra Kchunga, kde bylo mnoho pravidel, jak se se vším smířit a být poslušný, jen je bylo někdy obtížné dodržovat.

* Ministerstvo financí za Tchangů.

Pro tuto chvíli představovaly jeho budoucnost velké džunky s nafouklým břichem, na nichž námořníci právě rozvínovali plachty z bambusových rohoží. Za jeho přenosnou židli následovala židle jeho sluhy seržanta Chunga a sluhové nesoucí jeho truhly. Ti se obával, že ten konvoj neprojde bez povšimnutí. Mokrý přistávací molo bylo naštěstí příliš zaplněno cestujícími, námořníky a zavazadly, než aby jejich příchod někdo zaznamenal.

Když se Ti ocitl u vody, přepadl ho příjemný pocit, že se opět stal občanem jako všichni ostatní. Jeho hnědý šat ze silného plátna a jednoduchý čepec ho od obyčejných lidí nijak neodlišovaly. Z ramen mu spadla neviditelná tíha. Už nebyl „otec a matka“ města, kde se všechny pohledy obracely k němu, ale prostý cestující mezi jemu podobnými lidmi s balíky a košíky. Až vstoupí na prkna nástupního mola, bude mít konečně dojem, že se vzdálil od svého soudu a od své odpovědnosti. To také bude jediná výhoda té nucené cesty: dojem bezstarostnosti a svobody, který bude mít při cestě tam – cestou zpět si bude nepochybně přežvykovat to pokoření, že musel svoje brilantní konání obhajovat před sborem více či méně hloupých a úplatných dvořanů. Teď byl už jen váženým Ti Š'-ku, drobným statkářem, momentálně nečinným, vzdělaným, nicméně bez jakékoli úřední a nudné funkce. Nový rentiér litoval, že každá snaha o klid vede nevyhnutelně přes lež.

Seržant Chung oslovil ze své židle nějaké námořníky, aby mu ukázali loď, na níž se mají plavit. Nábřeží bylo

jen sledem plavidel různého vzhledu, kde se činil snaživý dav. Po nějakém tom bloudění a tlačení jim jeden voják prstem ukázal to, co hledali, džunku mistra Lu.

„Už jsme tady, vznešený soudce,“ oznámil seržant Chung skrze závěs palankýnu.

Dotyčný pozvedl obočí. Odhrnul taft a vynořil se z vozítka, probodávaje sluhu pohledem.

„Nechceš si ještě kleknout, aby všichni viděli, s kým mají tu čest?“

„Promiňte laskavě, vznešený...pane,“ vybreptl seržant a uklonil se s velice protokolární prkenností.

Ti ho rychle narovnal a spěšným krokem zamířil k džunce.

Loď měla slušné rozměry, už se nemohl dočkat, až posoudí, jak je pohodlná. Seržant Chung ve snaze napravit svůj přehmat spěchal, aby shromáždil zavazadla a odeslal nosiče pryč.

„Kapitán tu bude za chvíli,“ hlásil. „Krásná loď, není-liž pravda, drahý pane?“

„Ano. Nicméně konstatuji, že jsou i lepší,“ odvětil Ti a ukazoval na jinou loď kotvící hned vedle.

Ta měla podobné rozměry, ale byla víc vyšperkovaná. Tu a tam byly rozvěšené přepychové lampiony s přívěsky, a i to sebemenší táflování, zbytečně vyumělkované, bylo vyleštěné jako zlaté pruty. „Měšťácký flanc,“ pomyslel si soudce s opovržlivým úšklebkem. Ta okázalost by se hodila k jeho inkognitu stejně dobře jako trošku venkovská prostota jeho vlastního plavidla. Proč jim Chung nenajal tuhle? Aby se taky staral o všechno sám.

„Zaplatil jsi zálohu?“ zeptal se, nespouštěje z očí pyšnou loď.

Ta diskrétní cesta koneckonců nevyklučovala potěšení, neviděl důvod, proč si odpírat kvalitní přepych.

„Tuhle loď si najmout nemůžeme, drahý pane,“ řekl Chung, který projednou sledoval myšlenky svého pána.

„A proč ne? Soudím, že obě se plaví kupředu stejnou rychlostí. Nepřijedeme o nic pomaleji jen proto, že budeme cestovat v bavlně a hedvábí než v plátnu a provázcích.“

Soudce se ohlédl. Několik kroků od nich zastavily dva nádherné palankýny. Nebyly to nájemné židle, kterými přicestovali oni, ale soukromé ekvipáže, lesklé a napařáděné, s erbem urozeného šlechtického domu. Hejno sloužících spěšně roztahovalo a připevňovalo závěsy a pak přistavovalo stupátka, aby mohli vzácní pasažéři pohodlně vystoupit.

Z prvního vylezl s jistou námahou tlustý, asi šedesátiletý muž, obtížený majestátním břichem zabaleným do několika vrstev brokátu vyšívaného zlatem. Ospalý obličej svědčil o tom, že pospával na tlustých poduškách svého lehátka; tento dojem potvrzovala před soudcovými závistivými zraky jeho nejistá chůze.

Z druhého palankýnu se vynořily s obtížemi, v tomto případě způsobenými jejich impozantními účesy, tři dámy zahalené od hlavy k patě. Klobouky s širokou krempou opatřenou závojičky bránily kolemjdoucím zahlédnout jejich tváře. Kromě toho nesly spoustu uzlů a stuh. Bambulky našité kolem dokola připomínaly bronzové zvonečky zavěšované na střechách chrámů

k zahánění zlých duchů. Ta prazvláštní směsice elegance a strohosti z nich dělala tři krácející pagody. Bylo zajisté zvykem skrývat před očima prostého lidu dámy s určitým postavením, ale co z tohoto úmyslu zbývalo, když je okázalost jejich maskování proměnila v živoucí majáky a přitahovala k nim pozornost všech kolem? Pečlivě byl zakryt ostatně i sebemenší kousíček jejich kůže. Límec plášťů mizel pod závojičkem, kde nepochybně sahal až k bradě. Rukávy přesahovaly konečky prstů a cípy šatů se otíraly o zem. Nebylo pochyb, že je pro ně chůze na větší vzdálenost zcela nezvyklou činností.

Na němý signál se ty tři přízraky vydaly společně malými krůčky k břicháčovi, který se vynořil z prvního palánky. Ten se konečně rozhodl, že už se nebude potácet po nábřeží, znovu se posadil na svoje lehátko a čekal, až se o něho postarají. Když k němu došly, zahrnuly ho až okatou pozorností. Dvě z nich ho podepřely v podpaží a pomáhaly mu v chůzi, jako by právě vstal po dlouhé nemoci, což vyvracel objem jeho pasu a rozzářená tvář, a ta třetí ho ovívala vějířem z děrovaného hedvábí, který držela v rukávu.

Ti si prohlížel to výstřední a patetické kvarteto, které mu uzmulo jeho vyvolenou loď. Tlustý strýc a jeho družky si to namířili k můstku vedoucímu k luxusu a pérovým polštářům.

„Kdopak je ta blažená osoba?“ zeptal se seržanta.

„To je markýz z Mu,“ odpověděl Chung, který předvídal otázku svého pána a zjistil si totožnost cestujících. „Velice bohatý šlechtic. Vrací se do hlavního města v doprovodu svých tří žen po ozdravném pobytu u moře.“